

De tocht van de Argonauten

Verhalen uit de Griekse Oudheid
verteld door Simone Kramer
met illustraties van Els van Egeraat

Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

Inhoud

Lykaon en de wraak van Zeus 9

De zondvloed 14

De zonnewagen 20

Het dodenrijk

Hades ontvoert Persephone 26

Sisyphos en het rotsblok 32

De kwelling van Tantalos 37

Orpheus en Eurydike 42

Ikaros' vlucht 49

Io en de ogen van Argos 55

Midas en het goud 59

Hoe Arachne een spin werd 65

De tocht van de Argonauten

Iason krijgt zijn opdracht 69

Het eiland Lemnos 74

De bokswedstrijd 78

Koning Phineus 81

De aankomst in Kolchis 87

De ontsnapping met het Gulden Vlies 91

Perseus

- De kleinzoon die niet geboren mocht worden 96
 - Het hoofd van Medousa 99
 - De reus Atlas 105
- De bevrijding van Andromeda 108
 - De terugkeer naar Argos 113

Herakles

- Het sterkste kind van Griekenland 120
 - Een waanzinnige moordpartij 124
 - De twaalf werken van Herakles:
 - De leeuw van Nemea* 129
 - De draak van Lerna* 132
 - Het zwijn van Erymanthos* 136
 - Het hert van Keryneia* 138
 - De vogels uit het moeras van Stymphalos* 141
 - De stal van koning Augias* 143
 - De stier van Kreta* 147
 - De paarden van Diomedes* 150
 - De gordel van koningin Hippolyte* 152
 - De koeien van de reus Geryon* 155
- De ontvoering van de hellehond Kerberos* 158
 - De appels van de Hesperiden* 160
 - De dood van een held 163
- Pyramos en Thisbe 168
- Narkissos en Echo 173
 - Pygmalion 178
- Eros en Psyche 181

Theseus

Het zwaard onder de rots	187
De reis naar Athene	191
De stier van Marathon	197
De Minotauros	201
De mooie Helena	207
Theseus gaat naar de onderwereld	210

Het lot van Oidipous	215
Artemis, de godin van de jacht	220
Het oordeel van Paris	225

Woordenlijst	232
--------------	-----

Lykaon en de wraak van Zeus

Lang geleden, toen de aarde nog maar een paar eeuwen bestond, leefde er een koning die regeerde over een mooi en vruchtbaar land. Aan rijkdommen had hij geen gebrek, zijn onderdanen waren hem trouw en altijd was hij omringd door vrienden met wie hij op avontuur ging en feestvierde.

Toch was de koning niet tevreden. Hij wilde meer! Meer plezier, meer spanning, meer bezittingen en meer macht. Zijn feesten werden steeds wilder en zijn avonturen steeds gevaarlijker. Elke onderneming liep uit op een vechtpartij, op moord en doodslag, en hij haalde dingen uit die te gruwelijk zijn om na te vertellen. Koning Lykaon was een schurk, maar hij was zeker niet de enige. Het zag er op de hele wereld niet erg vrolijk uit.

In het begin was alles prima gegaan. De mensen logen niet tegen elkaar, ze pleegden geen diefstal en ze voerden geen oorlog. Bovendien was het altijd mooi weer. Dat was de gouden eeuw. Toen waren de seizoenen gekomen. De lente en de herfst, de zomer waarin de hemel witgeblakerd werd door de felle zon, de winter met zijn sneeuw en ijs. Dat was de zilveren eeuw. De mensen trokken zich terug in hun huizen om zich te beschermen tegen hitte en kou. Maar doordat ze nu zo afgezonderd van elkaar leefden, werden ze steeds achterdochtiger.

In de bronzen eeuw begonnen ze te roven en te vechten en in de ijzeren eeuw, toen er vreselijke en vlijmscherpe wapens waren uitgevonden, sloegen ze elkaar de hersens in. Geen mens was meer veilig voor zijn eigen buurman, geen volk voor het land vlak over de grens.

Nu woonde er op de Olympos, een hoge berg in Griekenland, een groot aantal goden. Zij zagen wat zich daarbeneden afspeelde en spraken er schande van. De oppergod Zeus hoorde hun verhalen aan, maar hij wilde niet geloven dat de wereld er zo slecht aan toe was. 'Ik zal zelf eens een kijkje gaan nemen,' beloofde hij, 'je zult zien dat het zo erg niet is.'

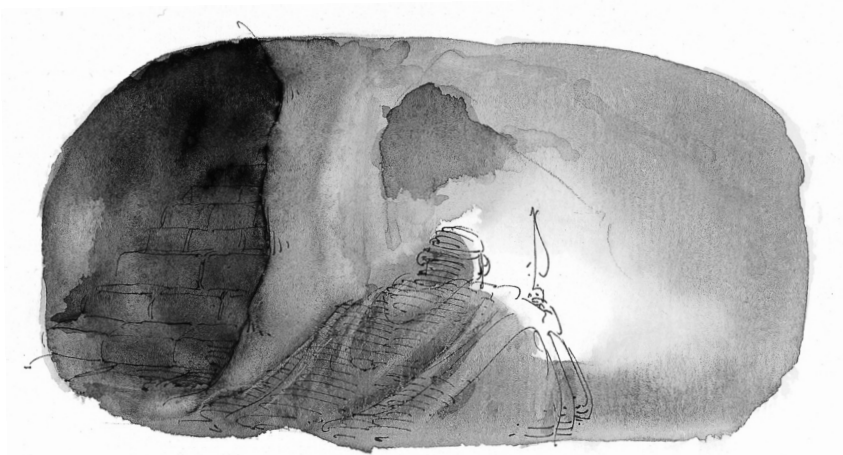
Zeus kon op allerlei manieren verschijnen en deze keer nam hij de gedaante aan van een mens. Zo daalde hij de Olympos af. Lange tijd reisde hij rond en wat hij zag viel hem niet mee. De andere goden hadden gelijk! De aarde werd bevolkt door dieven, rovers en moordenaars, en de ergste van allemaal was koning Lykaon. Zeus besloot hem te gaan opzoeken in zijn eigen woning.

Toen de wachter van het koninklijk paleis op een avond iemand hoorde aankloppen en de poort opendeed, zag hij een doodgewone man voor zich staan. Net wilde hij vragen wat de late bezoeker kwam doen, toen de man hem een teken gaf. De poortwachter begreep het onmiddellijk. Dit was geen gewoon mens, dit was een god!

'Een god, er staat een god voor de deur!' riep hij over zijn schouder. Alle lakeien en dienaressen vielen op hun knieën neer. 'Een god, een god,' werd er gefluisterd door het hele paleis.

Zeus liep door de koninklijke gang en ging het vertrek binnen waar Lykaon op zijn troon zat. Het gefluister had inmiddels ook hem bereikt, maar het enige wat hij deed was zijn schouders ophalen. En toen hij Zeus in eenvoudige mensenkleren voor zich zag staan, riep hij: 'Die vent een god? Onzin! Daar wil ik dan eerst wel eens een bewijs van zien.'

Niemand zei iets. De koning dacht even na. Toen boog hij zich voorover op zijn troon. 'Beste man, waarom blijf je vannacht niet logeren in onze torenkamer? Mijn dienaren zullen je

dadelijk de weg wijzen. Rust maar goed uit, dan krijg je morgen een heerlijke maaltijd. Te eten hebben we hier genoeg.' De koning begon te grinniken en toen Zeus eenmaal door een paar lakeien was meegenomen, de troonzaal uit, hoorde hij achter zich een luide bulderlach.

Die nacht ging Lykaon, gewapend met zijn scherpste mes, naar de gevangenis in de kelder van het paleis. Even later klonken daar snerpende kreten op die al gauw werden overstemd door het opgewonden geblaf van de waakhonden. Na korte tijd werd alles weer stil. Het leek alsof er niets gebeurd was.

Boven in de torenkamer lag Zeus in een schitterend hemelbed te wachten tot het licht werd. Slapen deed hij niet, want goden hebben niet zo veel slaap nodig.

De volgende dag zaten de koning en zijn gast samen aan het diner. Tegen de wanden van de eetzaal stonden alle dienaren op een rij. Vol spanning keken ze toe. Ze wisten wat hun heer en meester had bekokstoofd.

Op de prachtig gedekte tafel stonden schalen met malse biefstukken en knapperige koteletten. Lykaon grijnsde. Nog even, dan zou iedereen met eigen ogen kunnen zien dat die kerel, daar

tegenover hem, een mens was en geen god. Als hij zijn hand zou uitsteken naar het geurige gebrad en zou toehappen...

Maar Zeus hapte niet toe. Met een blik vol walging keek hij naar het eten dat voor hem stond uitgesteld. Hij rukte het servet af dat hem door een lakei om de hals was gebonden en sprong op. 'Galgenbrok!' riep hij tegen de koning. 'Denk je dat het aan mijn goddelijke ogen is ontgaan wat je hebt gedaan? Denk je dat ik niet weet dat je midden in de nacht een van je gevangenen eigenhandig hebt vermoord en in stukken gesneden, en dat je die stukken vandaag hebt geroosterd aan het spit?' Hij wees naar de opgetaste schotels. 'Daar liggen ze. Daar wilde je mij van laten eten om te bewijzen dat ik geen god ben, maar een eenvoudige sterveling die het verschil niet kent tussen varkensbiefstuk en mensenvlees.' Zijn wijsvinger richtte zich nu op de koning.

Het werd doodstil. De dienaren durfden zich niet te verroeren en ook Lykaon zat verstijfd op zijn stoel.

'Wraak!' riep Zeus met vlammeende ogen, 'wraak en gerechtigheid! Dit huis zal afbranden tot de laatste steen.' Met deze woorden was de god verdwenen.

Het volgende moment klonk er een keiharde donderslag. Een bliksemschicht trof de toren van het koninklijk paleis. De vlammen schoten omhoog en spoedig stond het gebouw in lichtervlaai. Bij hun pogingen om te vluchten, botsten de dienaren links en rechts tegen elkaar op. Voor ze de deur van de eetzaal hadden gevonden, was het dak al ingestort.

De enige die aan de vuurdood ontkwam was koning Lykaon zelf. Hij had er wel voor gezorgd op tijd bij de uitgang te zijn. Maar veel plezier heeft hij van zijn ontsnapping niet beleefd. Jankend van ellende doolde hij de rest van zijn leven rond, in een eindeloze en bloeddorstige jacht naar voedsel. Zeus had hem voor straf veranderd in een wolf.